

OPINIE| În atenția Guvernului Republicii Moldova, Diasporei și a celorlalți cetățeni cu drept de vot!

În atenția Guvernului Republicii Moldova!

În atenția Diasporei și a celorlalți cetățeni cu drept de vot!

Astăzi, 19.09.2018, **Guvernul** urmează să aprobe avizul la proiectul de lege privind **drepturile speciale ale diasporei**[\[1\]](#).

Asociația Promo-LEX regretă că prevederile legale propuse cu scopul facilitării exercitării drepturilor electorale ale persoanelor aflate peste hotare, sunt respinse.

Atragem atenția, inclusiv, asupra caracterului superficial al argumentelor invocate de Guvern.

Promo-LEX are deplina convingere că cel puțin propunerile de natură tehnică, pot fi acceptate de Guvern și votate de Parlament[\[2\]](#), **nefiindu-ne clar motivul respingerii în totalitate a acestora. În special:**

- votarea în afara Republicii Moldova în baza buletinelor de identitate și buletinelor de identitate provizorii, și doar după caz analiza oportunității votării cu acte de identitate cu termen de valabilitate expirat;
- depunerea contestațiilor on-line, prin care alegătorii de peste hotare ar avea posibilitatea să semnalizeze operativ și eficient încălcările produse în ziua alegerilor;
- finanțarea activității partidelor politice, grupurilor de inițiativă și concurenților electorali de către

alegătorii din diasporă, prin instituirea, după caz, a unui plafon maxim rezonabil.

Considerăm că poziția Guvernului trebuie să reiasă din misiunea sa de a asigura o incluziune cât mai activă și largă în alegeri a cetățenilor cu drept de vot, în special a categoriilor sub-reprezentate, inclusiv a celor aflați în ziua votării peste hotare.

Asociația Promo-LEX își exprimă dezamăgirea că autoritățile statului, în speță Parlamentul și Guvernul, subminează autoritatea Curții Constituționale prin ignorarea executării adreselor [\[3\]](#) Înaltei Curți formulate în baza Hotărârii [\[4\]](#) nr.34 din 13 decembrie 2016 “privind confirmarea rezultatelor alegerilor și validarea mandatului de Președinte al Republicii Moldova”.

Opinie privind proiectul de aviz al Guvernului cu privire la proiectul de lege privind drepturile diasporei nr. 217 din 27.06.2018

În ședința din 19.09.2018, Guvernul urmează să aprobe avizul la proiectul de lege privind drepturile speciale ale diasporei.

Asociația Promo-LEX își exprimă regretul că prevederile propuse a fi introduse în Codul electoral, care au scopul facilitării exercitării drepturilor electorale a persoanelor aflate peste hotare, sunt respinse fără o argumentare fundamentată. În special:

- autorii avizului constată că prevederea, privind oferirea posibilității votării în afara Republicii Moldova în baza actelor de identitate cu termen de valabilitate expirat, „nu corelează cu pct. 12 din Concepția SIAS, aprobată prin Legea nr. 101/2008. “Asociația Promo-LEX constată, cu regret, că drept motivare a respingerii propunerii de modificare a Codului electoral (lege organică), servește lipsa unei

dispoziții legale într-o concepție, aprobată prin lege ordinară. Lipsa impedimentelor de ordin tehnic nu a determinat autorii avizului să susțină această propunere, operarea Sistemului Informațional de Stat Alegeri eliminând riscul votării multiple.

- în privința propunerii privind exercitarea dreptului de vot în baza buletinelor de identitate și a buletinelor de identitate provizorii, autorii avizului nici nu s-au expus. Subliniem că anume această propunere a fost formulată cu diverse ocazii (conferințe, seminare, congrese etc.) de către conașionarii noștri aflați permanent sau temporar peste hotarele țării ca fiind principalul factor care ar facilita prezența la vot.
- în privința prevederii privind depunerea contestațiilor on-line, autorii avizului nici nu s-au expus, prevedere datorită căreia alegătorii, care ar vota peste hotare, ar avea posibilitatea să semnalizeze operativ și eficient încălcările produse în ziua alegerilor. Amintim că în cadrul scrutinului prezidențial, Curtea Constituțională a constatat mai multe deficiențe în Codul electoral în partea ce ține de examinarea contestațiilor, a evidențiat că nu este clară procedura de examinare a contestațiilor formulate în ziua alegerilor, care nu au putut fi depuse în instanța de judecată în aceeași zi.
- În privința prevederii privind oferirea posibilității de finanțare a activității partidelor politice, grupurilor de inițiativă și concurenților electorali de către alegătorii din diasporă, autorii avizului menționează lipsa corelării normei propuse cu art. 41 alin. (1) Cod electoral. Prevederea inclusă în proiectul legii este importantă, mai ales, în cadrul sistemului electoral mixt, în care persoanele aflate în străinătate vor vota pentru candidatul electoral pe circumscripție uninominală, constituită peste hotare. *Luând în considerare că alegătorilor li se garantează drepturi electorale depline, indiferent de locul domiciliului*

acestora, considerăm că cetățenii Republicii Moldova stabiliți permanent sau temporar peste hotare, trebuie să aibă dreptul să doneze (să susțină) unui anumit partid politic, grup de inițiativă sau concurent electoral, la fel ca și cetățenii care sunt stabiliți în Republica Moldova, prin instituirea, după caz, a unui plafon maxim rezonabil.

Asociația Promo-LEX își exprimă dezamăgirea că autorii au formulat un aviz negativ și critic asupra proiectului de lege nr. 217 din 26.06.2018, invocând inclusiv motive financiare, de lipsă a utilității a prevederilor propuse și neconcordanțe cu normele legale din Codul electoral sau din acte legale cu forță juridică inferioară Codului electoral.

[1]

https://gov.md/sites/default/files/document/attachments/intr09_166.pdf

[2]

<https://promolex.md/12871-opinia-promo-lex-asupra-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-si-completarea-unor-acte-legislative-drepturile-speciale-ale-alegatorilor-din-diaspora-nr-217-din-26-06-2018/?lang=ro>

[3] Două din cele șase adrese referindu-se la facilitarea exercitării dreptului de a alege pentru cetățenii Republicii Moldova aflați peste hotarele țării

[4]

<http://constcourt.md/ccdocview.php?tip=hotariri&docid=602&l=ro>

Pentru informații, contactați:

Inga Stegarescu, Ofițer de comunicare în cadrul Asociației Promo-LEX

GSM: 069269684

E-mail: inga.stegarescu@promolex.md